СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIV. Ч. 8. НЮ ЙОРК і ДЖЕРЗІ СИТІ, пятниця, 11-го січня 1946. No. 8. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, January 11, 1946. VOL. LIV.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ ПЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807 THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

АЙЗЕНГАВЕР ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ ВСІХ НЕПОТРІБНИХ ВОЯКІВ

Генерал Двайт Д. Айзенгавер видав наказ до підвладних командантів заморем, щоб вони безпроволочно звільнили зо служби і відослали до Злучених Держав усі військові частини, які більше непотрібні в окупаційній службі і то безогляду на те, кілько „служебних точок" має якийсь вояк. Цей наказ не є новий, лише поновлений і то мабуть підо впливом протестаційних зібрань вояків заграницею та під напором конгресменів. Генерал Айзенгавер заповів теж у своїх телеграфічних дорученнях до командантів, що незабаром вони дістануть вказівки про пляни воєнного департаменту на недалеку будучність. — Ген. Айзенгавер, перед виданням наказу, переслав до Білого Дому звіт із вояцьких демонстрацій, заявляючи, що за них нема причини карати вояків ,бо вони не поломили військової дисципліни.

ТЕЛЕФОНІЧНІ МЕХАНІКИ ВИЙШЛИ НА СТРАЙК

Підо впливом загального страйкового настрою телефонічні механіки у 44 стейтах покинули свою працю. Цей страйк, хоч дошкульний ,не стримав покищо телефонічних получень між більшими містами. Одначе він може розвинутися до великих розмірів тому, що він підтримує страйк юнії у Вестерн Електрик Компані, який стримав працю в 775 електричних заводах в 44 стейтах ,котрі також обслугують телефонічні підприємства. Страйк механіків в телеграфічнім підприємстві Вестерн Юніон стримав висилку телеграмів на 85 відсотків, а в великій мірі перешкодив у висилці кабльограмів заграницю. Телеграми до рівних околиць краю пересилає компанія Вестерн Юніон телефонами ,як довго ще не застановлений телефонічний рух на далеку віддаль. Деякі телеграми пересилає компанія експресовою поштою.

ПЕРЕГОВОРИ У СТАЛЕВІМ ПРОМИСЛІ

Федеральні урядовці у Вашингтоні заповідають, що негайно появиться розпорядок про підвишку ціни сталі по $4 від тони і на тій підставі надіються, що не дійде до страйку в сталевім промислі. Конференція між представниками обох спорячих сторін ведеться. — Страйк в автомобілевім підприємстві Кайзера-Фрейзера в Дітройті вже наладнаний, а Форд веде дальше переговори.

ПЕРЕДБАЧУЮТЬ ТРИ-ЦЕНТОВУ ПОВІТРЯНУ ПОШТУ

На конференції ґенерального поштмайстра Роберта Е. Ганеґана з представниками повітряних перевозових ліній виринув проект, щоб уже тепер знизити ціну пересилки листів повітряною поштою на 5 центів, бо це не лише оплатиться, але ще й принесе поштовому департаментови чистий зиск у висоті $10,000,000. Поважно застановлялися учасники конференції — а було їх 100 — над проектом, щоб уже в недалекію будучности перевозити всі листи повітряною поштою по 3 ц. між дальшими містами. Це не лише оплата, але теж дасть спромогу повітре-плавним лініям пустити в рух правильну повітряну комунікацію для перевозу осіб.

ДЛЯ НЕДОПУЩЕННЯ ОШУКАНЧОЇ СПЕКУЛЯЦІЇ

В готелю Валдорф Асторія в Ню Йорку відбулася конференція 300 провідних бизнесовців, щоб не допустити до ошуканчої спекуляції різних фінансових маняків та не наразити на втрати міліони людей, які щадили заробітки вчасі війни. На конференцію прислав привіт президент Труман з підтримкою для такої акції. Її мають повести демократичною дорогою по школах, в газетах і іншими засобами. Иде про те, щоб люди ,які мають ощадности ,не позбувалися їх легкодушно через інвестування в непевних підприємствах або через закуплювання уділів нових підприємств, які не мають будучности. Нараховують, що населення Злучених Держав заощадило 48 біліонів долярів і ці гропі повинні бути зужиткувані економно ,щоб втримати добробут краю. Нерозважне витрачування й ґайнування гроша може довести край до фінансових труднощів ,як це сталося після першої війни.

ГАН НАЙШОВСЯ!

Німецький знавець атомової сили, Отто Ган, який, як звідомляли, щез десь під охороною американських вояків, находиться тепер під охороною британської влади, як про це звідомляють з Вашингтону інші наукові, приятелі Гана. Ган був на службі націстів і щез був десь вчасі, коли Аліянти завалили Німеччину. Британська влада признається ,що серед боїв Ган попав в британські руки і від тоді постійно перебуває в Англії. Він живе на фармі недалеко Лондону разом з іншими 10 німецькими науковцями.

Совети не зголосили своєї участи в торговельній комісії

Місяць минув, від коли вислано з Вашингтону до Советів запрошення до участи в міжнародній торговельній конференції, а досі нема відповіди. Крім Советів, ще й Чехословакія не зголосила участи в прелімінарних нарадах, а інші запрошені, приняли запрошення.

Із detepeрішньої поведінки Советів у міжнародніх справах урядовці департаменту стейту приходять до висновку, що Росія хоче брати участь в чисто політичних міжнародніх конференціях, а ізолюється в економічних справах. Це мабуть тому, що її комуністична система відмінна від капіталістичної і натрапляє на трудноці. З другого боку Америка робить усе можливе, щоб пристосуватися до російської господарської системи і допомогти їй брати участь у міжнародній виміні, як от це виказалося на конференції в Бретон Вудс.

ПРИПІЗНЕНІ РІШЕННЯ В ДАЛЕКО-СХІДНІХ СПРАВАХ

Голова Комісії для Справ Далекого Сходу ген. Френк МекКой, який відбуває інспекційну подорож у Японії, прислав звідомлення до департаменту стейту у Вашингтоні, що шість підкомісій не може працювати тому, що Москва не призначила до них своїх представників. Совети згодилися взяти участь в нарадах цеї комісії вчасі недавної конференції міністрів Трьох Потуг у Москві. МекКой вислав повідомлення до Москви, що комісія збирається на воєнім американськім кораблі Мт. МеКінлі у Йокагамі.

СІОНІСТИ ЗАНЕПОКОЄНІ ПРОЄКТОМ ПІДДАТИ О.О.Д. ЖИДІВСЬКИХ БІЖЕНЦІВ

Вчасі переслухання в Англо-Американській Комісії для справ Палестини, яка радить у Вашингтоні, ставав як свідок д-р Емануел Нюман. Він скритикував плян британійського міністра закордонних справ Ернеста Бевина, який заявився за те, щоб справу усіх біженців віддати Організації Обєднаних Держав. Нюман того погляду, що тут виходить на верх не лише тактика для припізнення висилки жидівських збігців до Палестини, але ще щось більше. „Наперед переслухують нас у цій комісії, а опісля хочуть віддати справу О. О. Д." заявив Нюман. Не зважаючи на це негодування, голова Американсько-Жидівського Комітету, бувший нюйорський суддя Джозеф Проскаєр, прихильно поставився до проекту, щоб створити опікунчу раду для адміністрації Палестини під покровом О. О. Д.

Вживали багнетів, щоб розігнати протестуючих американських вояків в Німеччині

Акція за поворот домів, що зачалася масовим протестаційним мітінґом в Манілі, столиці Филипин, поширилась теж і на Европу, а в тому і на Франкфурт над Меном, осідок головної кватири Американської Мілітарної Управи. З того, що звідомляють американські кореспонденти, виходилo, що до 4,000 американських вояків старалось там дістатись до будинку головної кватири, хотячи говорити з головним командантом, ген. Джозефом Т. МекНарнієм, щоб висказатись перед ним у справі неґайної відсилки американських вояків домів. Та військова сторожа настороженa багнети і не допустила протестуючих до будинку. Вони відступили і влаштували мітінґ на іншому місці. В промовах, як пишуть, вживали простацьких висловів. Закидали, що їх не відсилають з розмислом, бо деякі вищі офіцири більше дбають про свої ранги та достоїнства, як про демобілізацію. Говорили і проти начального команданта. Найгостріше говорив сарджент Росел Кляйн з Ню Орлінс, Луїзіяна; обвинувачував теж Джералд Гольдстін з Шікаґо. При тому арештовано коло 20 вояків.

ПІДУПАДАЄ МОРАЛЬ ВОЯКІВ, КОЛИ ВОНИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ВЛАДИ

Таке заявив ген. Чарлз П. Гол, командуючий Восьмою Армією в Японії, маючи на думці демонстрації американських вояків на Филипинах чи в Японії, а звернені проти департаменту війни в Вашингтоні. Він підкреслив, що таке поступовання вояків іде на руку ворогам, яких щойно Аліянти перемогли. Такі протести, казав ґенерал, нічого не осягають, а в Японії дискредитують американських вояків в очах населення.

„БУНТ", ВИКЛИКАНИЙ „КОМУНІСТАМИ І ГАРЯЧИМИ ГОЛОВАМИ"

В такий спосіб висказався полк. Чарлз А. Магоні в Йокагамі про протести американських вояків проти особи Роберта П. Патерсона, секретаря війни, що прибув з Вашингтону до Японії. Ви зневажаєте людину, яка була вояком, заки ви вродились, казав полковник воякам, додаючи запит: Хто ви, вояки, чи діти-скавти?

ЩЕ В СПРАВІ ОБМЕЖЕННЯ ПАЛАТИ ПАНІВ В ЯПОНІЇ

„Демократизуючи" теж і вищу палату японського парляменту, обмежено її число до 300; втому буде тільки 30 членів, що засідатимуть титулом права наслідства. Будуть теж і виборні члени в числі 120. Інші будуть назначені цісарем. Точно означено, як і за що такі номінації мають бути.

ПРЕЗИДЕНТ З РОДИНОЮ. — Президент Труман стрінув на залізничому двірці у Вашингтоні свою родину, що вернула з свят в Інделенденс, Мізурі, до Білого Дому. Зліва направо: Марґарет Труман, дочка президента, президент, його дружина.

ЧЛЕНСТВО В О.О.Д. ЦЕ СЛУЖБА ДЛЯ ДОБРА УСЕЇ СПІЛКИ ДЕРЖАВ, КАЖЕ КОРОЛЬ ДЖОРДЖ VI.

Відбувся величавий бенкет в честь голов 51 держав, що прислали свої делегації на отворення нарад Асамблеї Організації Обєднаних Держав. Бенкет відбувся в Сейнт Джеймс Пелес і нагадував своєю виставністю і стравами та напитками давні передвоєнні часи, а це є новістю для Лондону. Гостей повитав король Джордж VI. Він сказав у своїй промові, що овочі великої перемоги Аліянтів будуть використані тільки тоді ,коли всі держави будуть склонні понести жертви в такому розумінню, щоб їхні обовязки були не менше важні як їхні права. Ворожа коаліція розбита, а її краї в руїні ,казав король. Зате Обєднані Держави затвердили своєю перемогою віру в рівні права людини, чоловіків і жінок, як і в рівні права великих і малих держав. Членство д О.О.Д., казав король, це служба. І то не служба задля егоїстичних національних інтересів, але служба для добра людського загалу, для цілої спілки держав. Король підкреслив, що хоч Лондон був нераз місцем надзвичайно важних міжнародних нарад ,то ці наради, що зачнуться з отворенням Асамблеї Обєднаних Держав, перевищають своєю вагою усі попередні зізди та наради. Це мається забезпечити світ перед агресіями, а теж усунути причини вибуху воєн, в тому і економічні.

ІДЕ ПРО ОБСАДУ ВАЖНИХ МІСЦЬ

М. Спаак, представник Бельгії до О.О.Д., що сидів при бенкеті по лівому боці короля, буде предсідником Асамблеї Обєднаних Держав. Генеральним секретарем О.О.Д., себто тим, що займе найважнішу позицію, буде Лестер Пірсон, канадійський посол до Вашингтону. А шість не-парманентних місць в Раді Беспеки дістанеться таким державам: Бразилія, Польща, Мексико, Єгипет, Канада і Нідерлянди. Таке заповідженно на передодні отворення нарад Асамблеї.

СФІЛЬМУЮТЬ НАРАДИ АСАМБЛЕЇ

По довгих нарадах дано вкінці згоду на те, щоб сфільмовано перші наради Асамблеї Обєднаних Держав. Спротив був тому, що це є тягарем для учасників нарад і продовжує самі наради, чи їх утруднює. Та арґументи за фільмовання таки перемогли. Мовляв, цілий світ цікавий, як ті наради виглядають і він має право побачити їх власними очима.

БИРНС ПРО АТОМОВУ БОМБУ

Секретар стейту, Джеймс Ф. Бирнс, закінчив наразі дискусію на тему непорозуміння серед американської делегації щодо тайни з атомовою бомбою. Бирнс заявив, що Злучені Держави не видадуть нікому цеї тайни ,поки не дасть на це згоди конґрес Злучених Держав. Як це ще кому не ясне, казав Бирнс, то він готов це повторити на нарадах Асамблеї Обєднаних Держав.

ПРРОТИ МАНДАТУ ННАД ПАЛЕСТИНОЮ

Нема найменшої надії, щоби було можна згово ритись з арабами щодо жидівської „батьківщини" в Палестині. Арабське зібрання ,скликане до Єрусалиму Арабським Вищим Комітетом, заявилося проти усяких дальших концесій жидам, як і за те, щоби скінчити з мандатом над Палестиною. Зібрання, що репрезентувало різні арабські ґрупи, заявилося проти дальшої жидівської іміґрації до Палестини. Та найзамітніше те ,що властивим провідником Палестини визнано Великого Муфті, що був втік в часі війни до Німеччини і був в неласці в Аліянтів.

ВІДДАЮТЬ МАНДАТИ О. О. ДЕРЖАВ

На нарадах Асамблеї Обєднаних Держав готові зложити свої мандати над територіями в Африці такі держави: Британія, Франція та Бельгія. Та надіються, що ця справа прийде на денний порядок допервa на других нарадах Асамблеї.

РІБЕНТРОП І ЛІНЧУВАННЯ

Перед судом в Норемберґу підчитувано документи проти націстівського міністра закордонних справ, Йоахіма Рібентропа, з яких виходить, що він дав згоду на злінчування аліянтських летунів, що спали на німецьку територію. З інших документів виходить, як Рібентроп постійно намовляв Японію до агресивних кроків супроти Злучених Держав.

„ПРОТИ ЛЮДСКОСТИ"

За такі злочини спеціяльно обвинувачують на суді в Норемберґу Алфреда Розенберґа. Це головно за те, що діялося на східних землях, занятих німцями.

РОЗВЯЗАЛИ ПАРЛЯМЕНТ В БЕЛЬГІЇ

Бельгійський премієр ван Акер проголосив, що парлямент розвязаний ,та що вибори до нового парляменту відбудуться 17. лютого 1946. Надіються, що виборча кампанія буде дуже завзята.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.		SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
Число з суботи (з англійською Частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПОГРОМИ В УКРАЇНІ

З українського боку треба жаліти, що на суді проти націстівської верхівки в Норемберґу ще досі не предкладається більше матеріялу щодо злочинів, поповнених націстівським проводом супроти України й українського народу. Україна відіграла першу ролю у плянах Гітлера і Розенберга — теоретика націстівської ідеольоґії та німецької експанзії на схід. В Україні поповнили теж нацисти і найбільші злочини; звідтам походить і найбільше людських жертв, що згинули в самій Німеччині, при примусовій праці, в концентраційних таборах, чи деінде. Ті злочини повинні би становити чи не половину усіх обвинувачень, якими тепер завалюють націстівську верхівку.

Та того досі не видно. Відкривають головно тільки ті жахливі картини, що звязані з жидівськими погромами. Але не можна забувати, що націстівська влада влаштовувала в Україні подвійні погроми: одні проти українського народу, а другі проти жидів.

Та застановімся принаймні над тим, що на суді видвигають, а про що звідомляють американські кореспонденти. Отже на днях представлено на тому суді страшну жидівську масакру в Рівнім, де вбито за одну ніч 5,000 жидів. Документи виявляють, що це було виключним ділом націстів, їхньої тайної поліції. Подібне було піднесене прокураторією вже й давніше. І ні одним словом не обтяжив досі ніхто українське імя, чи український нарід. Отже це ясне, що ті погроми, хоч діялись на українській землі, не мали нічого спільного з українським народом. Так, як не мали нічого спільного з українським народом жидівські погроми царських часів, хоч теж були в Україні. Правда, міг бути за царських часів той чи другий малорос, що ішов разом з чорносотенщиною. Могло таке траплятись і в революційних часах, коли відроджувалась самостійна Україна; могло навіть бути в теперішніх часах, бож таке буває і в інших краях і серед інших народів. Та це все не мало іне має нічого спільного ні з українським народом, ні з його політичною та національною ідеольоґією та програмою.

Підносимо це тому, бо ще далі іде постійна й послідовна большевицька пропаґанда, звернена проти самостійницьких змагань України в минулому і теперішньому, яка з розмислом фальшує правду і звязує ті змагання з антисемітизмом і жидівськими погромами в Україні. Та пропаґанда хоче ось так баламутити не тільки жидів у цілому світі, необізнаних з дійсністю, але й весь ліберальний світ, щоб таким робом відвертати їхні симпанії від змагань поневоленого українського народу, а властиво, щоб настроювати їх ворожо до усіх тих, що обороняють повну свободу України, що пропаґують її незалежність.

Ми не хочемо затаювати те, що діялось чи діється зле з вини українців, бо українці не святі, а такі, як й інші люди в світі. Але не можна глядіти спокійно, як не тільки промовчується величезні міліони українських жертв, що лягли за найсвятіші ідеали, дорогі усьому людству, але ще звязується українське імя з гидкими вчинками, що всеціло належать тим, що цей нарід гнобили і над ним панували, чи панують.

Відкрита карта у відношенню до Совєтів

Саме в часі, коли представники Трьох Потуг, а це американський секретар стейту Джеймс Ф. Бирнс, британський міністер закордонних справ Ернест Бевин і совєтський міністер закордонних справ Вячеслав Молотов, відбували в Москві конференцію над наладнанням світових відносин наче для підготови для зїзду асамблеї Орґанізації Обєднаних Держав, у вашинґтонському конґресі йшли поважні дебати над повною участю совєтської Росії в нарадах цеї орґанізації. Конґресовий Рекорд з 18. грудня 1945 містить між ін. виводи конґресмена Ворсела з Ілиной, які кидають інтересне світло, як американські конґресові кола оцінюють співпрацю Америки та інших держав з Совєтами. Це варта пригадати саме тепер, коли в Лондоні зїхалися представники 51 держав, а серед них чільне місце займає делеґація Злучених Держав. Тому, що американський конґрес, як це зазначив перед виїздом на зїзд Асамблеї О. О. Д. секретар Бирнс, має в деяких справах право спротиву, нема найменшого сумніву, що до голосів конґресу мусять прислухуватися американські делеґати. Отже інтересне, що для їх вжитку говорив у конґресі між ін. Ворсел.

„Ми ввесь час пробували політики втихомирення супроти Росії. Тепер мусить прийти кінець такій політиці. Вона показалася невдачею" — таке заявив на вступі до своєї промови Ворсел. Опісля він подав такий вивід думок: Треба відповісти на питання, як може Америка й інші держави, які бажають миру, найти такі способи, які ще найбільше надаються на те, **щоб не віддати Росії атомової бомби, коли вона не згодиться приступити повним серцем до світової орґанізації і на таких самих умовинах, як інші держави світу?** Дехто з найбільших мислителів Америки — а всі вони хочуть, щоб Росія взяла участь в світовій орґанізації — вірить, що світовий мир може бути забеспечений без негайної співпраці Росії. Ці мислителі арґументують так:

1. Орґанізація Обєднаних Держав повинна усунути право вета. 2. Треба установити відповідний процент для збройної сили держав. Напр. так: Злучені Держави, Анґлія й Росія малиб право до 20 відсотків збройної сили, а Франція й Китай по 10 відсотків. Тоді створеноб світовий збройний трост, а до нього приступилиб всі інші держави разом з остальною силою у висоті 20%. Коли буде установлена границя в збросннях, тоді виключиться перегони у зброєнню на будуче і це буде найближчий можливий спосіб для забеспеки миру.

Та, щоб перевести поправку для знесення права вета, а також, щоб перевести проект в справі обмеження зброєння, О. О. Д. мусить перевести постанову, яка дозволилаб контролю всіх ляборатоpiй. Тут змісця вирине сумнів, чи Росія на таке згодиться. Росія вже тепер спустила залізну куртину для заслони цього, що в ній діється, перед рештою світу. Це дивне для нас тому, що Америка допустила яку тисячку совєтських інжинірів на свою територію, а вони переглядають усі наші фабрики і цілу нашу продукцію за виїмком атомової бомби. У совєтській Росії є всього-на-всього лише 60 американців, але й ті не сміють виїздити з Москви поза віддаль 60 миль. Отже треба приняти, що Росія не згодиться на контролю і тому треба бути готовими перевести постанову проти волі Совєтів.

Колиб такий проект приняла О. О. Д., то чотири пятих частин мілітарної сили світу станулоб проти Росії і тоді Росія булаб приневолена приступити без застороги до Орґанізації Обєднаних Держав. В такім випадку Злучені Держави збереглиб вповні свою суверенність.

Так як тепер справи стоять, Росія може загорнути Китай, Японію, Филипини, Індію, а, на думку конґресмена Ворсела, конґрес Злучених Держав не виповість Росії війни, аж доки вона не розбудує таку силу. А потім вже буде запізно! Тому тепер, коли ще не запізно, треба перешкодити Росії в її поході.

Коли Росія справді має на думці таку експанзію і схоче впродовж 10—12 літ запанувати над світом, вона зможе засипати нас ракетовими бомбами з повітря, а при помочи комуністів у Злучених Державах зможе насадити атомові бомби у більшій частині наших великих міст. Тоді вистарчить, коли вона висадить ці наші бомби своїми налетами чи ракетовими бомбами. Упродовж десяти літ, із своїм тоталітарним ладом, який дозволяє Росії уживати робучої сили у безмежнім часі і то лише за слабе прохарчування робітників, вона стане сильнішою ніж Злучені Держави. До того треба ще додати, що населення Росії до 1870 року зросте до числа 250 міліонів, а населення Злучених Держав лише 150 міліонів.

Отже час є найважнішим чинником у нашім відношенню до Росії.

Сьогодні — міркує конґресмен Ворсел — Злучені Держави є далеко сильніші, ніж Росія, Велика Британія й інші краї. Коли Злучені Держави негайно розпічнуть акцію за поправку і за знесення сили вета, то треба вірити, що Анґлія прилучиться до нашого пляну негайно, а з нею й інші краї. Треба надіятися, що після того Росія приступить до такої акції. Тоді Орґанізацію Обєднаних Держав можна буде пустити в рух упродовж найближчих 2—3 років і в тім часі Росія не зможе ще виробити свою атомову бомбу. В тім часі теж Росія отворилаб свої границі для світу. „Багато спосібних мислителів думають, що цей плян можна перевести — з Росією чи без Росії і що пізніше це може бути трагічно запізно" — кінчив свої виводи конґресмен Ворсел.

Здається, що конґресмен Ворсел сказав свою осторогу так вітверто і найшов такий плян, який не повинен бути зіґнорований відповідальними американськими і світовими чинниками, які оце збираються на нараду у рішальній хвилині для існування людства.

Микола Чубатий.

Справа збереження української інтеліґенції

II.

Можливости праці українських інтеліґентів по американських установах.

Товариші праці з Европи запитують нерідко автора тих стрічок про можливости праці для інтеліґента по американських установах. Такі можливости частинно істнують, одначе, по моїй думці, головно для молодших талановитих та метких людей, що зможуть скоро опанувати англійську мову та показати свою спосібність в такій чи другій професії. Проте такі можливости є, передовсім для інтеліґентів професій технічних чи природничих; натомісць їх нема майже для інтеліґентів, яких фахи звязані з українознавством.

Нашим умовим робітникам в Европі з віддалі видається, що заінтересування справами Росії в Америці повинно саме бути для них досконалою можливістю опинитися в американських научних заведеннях, дослідчих інститутах, чи де там. Це так видається тільки здалека. В Америці є тепер справді заінтересування справами Росії, але тільки односторонне й то в дусі не тільки совєтофільськім, але теж в дусі російсько-реакційнім, що не видить істнування українського народу як другого члена Совєтського Союзу щодо числа та інших поневолених народів совєтської імперії.

Для американських студіозів Совєтів істнує тільки „Рошія" та „Рошенс". Колиж узглянимо, що на всі наукові досліди російської проблеми в Америці, не зважаючи на повну свободу науки таки має величанський та прямо придавляючий вплив політика, а вона є нині русофільська, тому ніякий хочби найкращий гуманіст знавець справ Східної Европи з українським підходом не має великих виглядів опинитися при варстаті праці дослідів над справами Східної Европи.

Для прикладу наведу недавну наукову подію, а це основання Рошен Інститут при Колумбійськім университеті в Ню Йорку коштом чверть міліона долярів з науково дослідчих фондів фундації Ракефелера. Більшість дослідників нового інституту це відомі совєтофіли російсько-обєдинительного напрямку, отже прямо ворожі до культурної самостійности українського народу, не згадуючи вже про політичну самостійність. Частина їх це люди тільки щонайбільше невтральні для істнування чи неістнування української нації. Про якісь досліди над питанням України й мови немає серед теперішньої проросійської психози серед американського наукового світа. Проросійська психоза та догоджування у всім Росії нині серед американського наукового світа таке стихійне, що навіть американець англьосас є немило виджений, якщо він приятель українського народу та його культури.

Річ природна, що це все може змінитися, а напевно змінилосяб, колиб прийшло до конфлікту поміж Совєтською Росією та Америкою. Та цього нема і на це зовсім не заноситься. Тому й найкращому знавцеви Східної Европи з науковим українським підходом немає змоги дістатися до американської научної установи.

Це не виключає, що неодин український інтеліґент, опанувавши англійську мову та знаючи більше европейських мов, може куди лекше найти умове заняття, наприклад, в банку чи експортовій компанії.

Українська інтеліґенція не сміє відставати від своєї професії.

Всім відомо, що в Америці є куди лекше більше заробити при фізичній праці як реміснцк, чи в фабриці, ніж при умовій праці. І це саме є за океаном великою покусою для багатьох інтеліґентів, що опинилися за морем, не находять свого інтеліґентського заняття, перейти на фізичну роботу та відстати цілком від своєї професії. Означалоб це страту такого інтеліґента для української культури. Серед українського молодшого інтеліґентного покоління немає упередження до фізичної праці; давні типи австрійсько-польського виховання, що вважали себе нещасливими, коли були приневолені працювати фізично, тепер майже перевелися. Під Польщею, коли інтеліґент не міг найти інтеліґентського заняття, радо брався за всяку працю. Тому фізична, ще й добре платна праця за океаном не булаб якоюсь особистою траґедією для більшости української інтеліґенції. Одначе відхід інтеліґентів від їх професії був би траґедією для української нації, яка немає забагато висококваліфікованої інтеліґенції, щоби могла допустити до відходу інтеліґента від його праці для української національної культури.

Народи, що мають непомірно більше інтеліґенції ніж українці, коли їх інтеліґенти найшлися в подібнім положенню, дбають пильно, щоби їх інтеліґенти не відходили від своїх інтеліґентських занять. Мав я спосібність обсервувати жидів-збігців з націстичної Німеччини тут на американській землі. Жидівсько - американський комітет для збігців окремо дбав, щоби інтеліґентів жидів з Німеччини скоро на окремих курсах приспособити до подібного або зближеного інтеліґентського заняття в Америці та не позволити їм зійти на фізичних робітників чи робітників в торговлі, хочби краще платних.

Ніяка праця, а теж і праця фізична, людини не робить менше вартною тільки через це, що вона приневолена працювати фізично. Одначе не є інтересом громадянства, щоби людина, що може писати вартісні книжки чи компонувати цінні музичні твори, перейшла до праці з лопатою. Це не мусить бути траґедією для даної людини, але завжди є траґедією для громадянства, особливо для українського громадянства, що має в порівнанню з іншими народами так мало справдішної інтеліґенції, тай й то немов ці рештки, що уратувалися з пожару батьківщини. Їх призначенням в майбутнім України є — стати інжинірами при реконструкції культури українського народу, сильно пониженої московсько-большевицьким лихоліттям на Україні. Інтерес української нації вимагає, щоб українська інтеліґенція на еміґрації дальше могла працювати та працювала для розвою української національної культури.

Культурно - творча праця українських інтелектуалів.

Якнебудь життево устаткуються українські інтелектуали поза Україною, вони мусять мати змогу дальше працювати для української культури, науки, літератури, мистецтва. Ця праця рідко коли буде їх повною професією, одначе вони мусять мати змогу працювати творчо та давати нові цінности для українського народу в дусі української національної тисячлітної культури. Це мусить бути амбіцією українців в Америці Північній та Полудневій. Концентрувати працю українських інтелектуалів повинен Інститут Української Культури, що мусить повстати тут на американській землі та бути утримуваний постійними жертвами цілої заокеанської української збірноти. Сама творча праця для української культури безпосередно може принайменше дати вченим, писателям чи мистцям їх додатковий зарібок. Інститут мав би помагати їх твори публікувати. Він мавби зорґанізувати українознавчу бібліотеку. Інститут став би орґанізаційним осередком робітників української культури в найширшому розумінню.

На всякий випадок американсько-українське громадянство як теж заінтересована безпосередно українська інтеліґенція на вигнанні повинна основно розважити цю справу, щоби вона сама могла утриматися на поземі своєї професії, та щоби українська культура находила сталий ріст в гору.

В звязку зі справою збереження української інтеліґенції, мозку українського народу, важною є теж справа доповнювання рядів інтеліґенції, на місце тих, що стануть поволи вимирати. Їх місце мусить заступити новий доріст споміж студентства, що його сотки опинилися теж на вигнанні. Одначе справа студентства це вже окрема проблема рівнож важна для майбутности українського народу. (Кінець).

АНДРЕ ТЕРІЕ:

НОВИЙ СВІТ — СТАРІ СПОМИНИ

2)

(Закінчення.)

Я знав з них особливо одного, що залишив у моїй памяті невгасний спомин. Він називався ґармаш Банне і був каліка: в битві під Ватерльо куля відірвала йому руку аж по лікоть. Він ненавидів міста і тому оселився в глибині ліса, де побудував собі хатину, довкола якої був невеличкий наче медвідь, взимі і влітку, садив городовину, наставляв сіті на птахів і сам обслугував своє господарство і кухню. Час до часу приймав він відвідини деяких своїх товаришів по зброї і мій дідусь у вакаціях брав мене іноді з собою. Бачу ще ясно невеличку хатину з червонявого каміння, криту черепицями, з невисокими сходами, біля яких цвіли троянди, довкола хатини грядки з огородиною та картопляний загін, далі розлогий травник та кущі тягнулися ген далеко-далеко. Недалеко від хатини стояв старий бук з розлогими гилякими, в тіні якого ґармаш Банне, сидячи на камені, плів сіті для ловлі птахів. Пригадую собі, я був здивований зручністю, з якою оцей каліка уживав свого кікотя. Виглядало це наче в казках, а оця зручність та дивні способи життя цього старого вояка вщеплював мені з якимсь забобонним страхом пошану до нього.

Я вважав його, так сказатиб, чародієм, особливо від тієї пори, коли я побачив його, як варив якусь юшку з круків, що здавалась мені бути якимсь чародійницьким кормом, якого я був би не доторкнувся і якби був мені наказав і сам малий капраль. Гармаш знав всі роди рецепт і різні тайни, які нахнули мені чарами. Він приваблював птахів не інакше, як підсвистуючи якусь мельодію, освоїв собі ропуху, що прибігала на кожний його поклик. Він твердив, що ця жаба — це не тільки мила й невинна тварина, але й дуже хосенна в огороді.

До своєї кухні приносив багато дикого зілля, деяке з нього вихвалював, що воно добре до їжі. Він приготовляв собі салату з бодяків та молодих билинок кропиви, посмаковував собі, а я тимчасом здивовано вирячував на нього очі.

Зовсім прості меблі в хаті були саме такі особливі, як і його спосіб життя. Білі стіни були прикрашені випханими совами з розпнятими крилами. Чудернацькі нічні мотилі та ще більше дивоглядні жуки стояли прищпилені до коркових підставок на печі. А ще більш подиву гідним здавався мені стовп великих жовто-зелених мідяків по одному су на оксамитній підставці під портретом Наполеона I. — Хоча ґармаш Банне наганяв на мене великий страх, так що я був би не відважився спитатись його про щось, всеж одного разу моя цікавість перемогла страх і я спитав його, показуючи на оту реліквію:

— А це що таке, добродію?

— Це хлопчику, — відповів, підіймаючи обережно скляну покришку, під якою находились оті дивні гроші — це скарб дорожчий за всі бразилійські самоцвіти!... Подивись добре на оці великі су, бо до смерти не побачиш вже нічого подібного. Вони були в кишені самого цісаря! Напередодні битви під Флері Наполеон проходив біля моєї батерії і я чув, що він скаржиться свому ґенералові, що має багато мідяків у своїй калитці.

— Хто хоче освободити мене від цих мідяків? — спитався, дивлячись на нашу батерію.

— Я, сір! — крикнув я відважно, прискочив я і подав йому гріш, що його я беріг, як ока в голові.

Поглянув на мене, усміхнувся і кинувши мені жменю дрібних грошей, додав:

— Візьми відважний юначе, та сховай собі свій гріш до кишені, і залиши собі оці гроші на забаву...

...І я залишив їх собі, — поважно додав гармаш Банне, кладучи знову гроші на підставку, — і вони підуть зі мною у могилу!...

*

Слухайте далі! Бідолашний старий гармаш! Його поховали коло 1850 року.

Він відійшов — щастя для нього — ще перед поразкою другого цісарства в 1870 р.

Коли по пруській інвазії я вернувся знову до рідного краю, я відвідав хатину старого Банне. Вона була зруйнована. Ліси були вирубані, а на стінах зруйнованої хатини німецькі вояки вирізьбили свої імена з числом полку та сотні...

Переклав з французького
Федір Беркут.

КОМУНІКАТ ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

(СІЧЕНЬ, 1946).

Кому помагати?

Таке питання часто ставлять слухачі на різних зборах. Відповідь на це питання дає Український Комітет в таборі в Австрії який каже:

„Пан Шеперт, керівник представництва УНРРА передав нам зміст Вашого листа. В звязку з цим, в імені українців обєднаних при нашому Комітеті, бажаємо вислати Вам і цілому Українському Громадянству Америки та Канади сердечну подяку за турботи за покращання долі наших емігрантів.

Загально у всіх наших трьох таборах живе під сучасну пору понад 3,000 мешканців. Число те зростає з кожним днем. Разом з цим наш Комітет через свої Філії опікується українськими втікачами, які мешкають в місті... поза таборами в цілій американській зоні в Австрії. Положення тих українців дещо гірше, бо вони дотепер ще не дістали ніякої допомоги від УНРРА. Дотепер допомога тим людям велась через відділ Суспільної Опіки при нашому Комітеті з фондів, створених **добровільними пожертвами** нашого громадянства. Однак ці фонди не вистачають, а що торкається одягу і взуття, то їх відділ Суспільної Опіки зовсім немає.

Інформуючи Вас про це, ми, бажаючи, щоб всяка допомога розтягнулася на всіх українців, просимо Вас, пересилаючи Вашу цінну допомогу зазначити заздалегідь, **що ця допомога призначена для всіх українців.**

Одночасно бажаємо за Вашим посередництвом поінформувати наше громадянство за океаном про інші сторінки життя нашого громадянства в американській окупаційній зоні, а зокрема в... В... де найскорше створився Український Комітет, згуртувалося найбільше українців і таким чином ... став осередком українського життя цілої зони. При трьох таборах (українських) існують початкові школи і дитячі садки, існує також від вересня одна центральна ґімназія, затверджена владою. Відчувається брак підручників і шкільного приладдя.

В останньому часі при шкільному відділі Комітету зорґанізувався Народній Університет і Сільсько-Господарська Школа. Поруч з тим Культурно Освітним Відділом зорґанізовано від кількох місяців різні курси, зокрема шоферські і ряд відчитів на культурно-освітні теми. Спілка Українських Жінок відкрила курс шиття. При нашому Комітеті існує від довшого часу мішаний хор, який дав вже цілий ряд концертів перед американськими вояками й українцями. Дня 18. листопада хор вперше виступив з півгодинним концертом через місцеву радіовисильню.

Український Національний Театр при нашому Комітеті (з відділом оперовим та драматичним) розпочав дня 18. листопада свій театральний сезон оперою Запорожець за Дунаєм. Опера пройшла з великим успіхом і здобула ряд похвал зі сторони великої кількости американських старшин та інших запрошених чужинців.

На території американської зони існує в місті... другий український хор, який також з великим успіхом виступав вже перед чужинцями.

В місті... виходить від місяця друкований щоденик „Останні Вісті" і тижневик „Нові Дні", з дотеперішним накладом 1,800 прим.

В нашому культурному житті відчувається великий брак всякої літератури, бо й ті невеликі запаси українських книжок, які були в Німеччині, в більшости пропали в наслідок воєнних подій.

При нашому Комітеті існує Білоруська Секція, яка обєднує невелике число білоруського громадянства на цій території. Просимо про це довести до відома білоруської орґанізації в Америці і Канаді.

З правдивою пошаною

Управа Українського Комітету в...

В офіційнім органі УНРРА на терені Австрії поміщена така згадка про українські табори:

AUSTRO-UNRRA BEACON

U. S. Zone Iflicial publication on UNRRA Headquarters in the U.S. Zone of Austria

Tuesday, December 18, 1945

An exhibition of Ukrainian Handicraft attracted a large audience to D.P. Center Lehen in Salzburg on December 9th. Articles displayed included table covers, rugs, scarfs, blouses, dresses, necklaces, woodcarvings and beaded purses. All exhibits were the property of displaced persons served by Team 319. A reception followed the exhibit.

Lexenfeld's 60-Voice Choir Praised for Discipline Power and Quality

Displaying excellent discipline, tremendous vocal power and a deep emotional quality, Lexenfeld Camp's 60-voice Ukrainian Displaced Persons Choir has been entertaining soldiers and civilians in a series of public appearances.

The choir, directed by a former professor of music in a leading Ukrainian university, has sung over Radio Station KOFA, made recordings, and appeared in American Red Cross clubs in Salzburg. In the group are many professional singers, including several former members of the Kiev Opera.

Commenting upon the organization, Mr. Walter L. Sheppard, Director of UNRRA team number 323 at Lexenfeld, and patron of the choral group, observed:

"A wonderful spirit of cooperation and unity centers around this group and it furnishes a noticeably wholesome influence for the camp."

In addition to the large choir, the group boasts an orchestra and a ballet, all of which are used in the very popular operetta "Cossacks Over The Danube." This musicale is a story of Ukrainian eighteenth century displaced persons who were unwanted refugees in Turkey, forced to return to the Ukraine where they lived in fear of persecution by the Russians.

Popular ensemble groups perform regularly at the three Red Cross Clubs in Salzburg. A special program of Christmas Carols will be presented at the Cafe Lohr on Christmas Day and at the Donut Dugout Christmas Eve.

Team 323 Recommends its Ukrainian Citizenry

Those words might as well be called Gabble from Green, for Team 323 serves both these camps. These Camps are Ukrainian and are connected by many ties. Although Green has its own Kindergarten its children over 6 years old come to Lexenfeld to school where classes are now held for age groups up to 14. High school equivalents (up to 18) will be offered before this month is out.

Lexenfeld and Green were the original Ukrainian camps of the American Zone Austria. As such they have drawn to themselves the educational and govermental headquarters of the Zone. These schools also serve the Ukrainians of Lehen and Lehener Kaserne, Hellbrunn and Parsch. Classes are conducted in Ukrainian and text books in that language are in the process of preparation. Printing will probably be done on the camp's own printing press which is even now publishing a printed weekly and a daily news-sheet.

When we registered these camps a month or so ago we discovered that all of our D.P.'s wished to go to the Americas. The country most often requested is Canada, with Brazil and the United States following in that order. However, on questioning we found that they would none of them turn down a chance to go to any of these countries, and we want to tell those nations—from the bottom of our hearts—that we would heartily endorse the admission of our Ukrainians. We think they would make wonderful citizens.

Для ось таких жертв війни, для української маленької дітвори, призначені наші жертви та поміч.

Усі жертви та членські вкладки треба слати негайно до:

United Ukrainian American Relief Committee

P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

а зібрану одіж та обув на адресу:

Unitarian Collection Warehouse Ukrainian Relief

31 E. 35th St., New York 16, N. Y.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРҐАНІЗАЦІЙ

ЙОНҐСТАВН, О.

З орґанізаційного життя.

У неділю 9. грудня 1945, відбулися річні збори від. 230 У. Н. Союзу, вчасі котрих урядники склали звіт з цілорічної праці. Треба сказати правду, що наші члени замало тепер інтересуються справами братства, а це показалося на тім, що небагато їх прийшло на річні збори, хоч їх усіх є 364. З них прийшло тільки, що не було зкого вибрати нового уряду! Тому з тим більшим признанням треба піднести працю тих одиниць, що пильнують товариства і для його добра приймають працю вчасі імпрез, як от на пікніках чи інших нагодах.

І саме з такої праці мало товариство в минулому році прихід $8,738.46, розхід виносив $7,805.92, в касі осталося чистого $932.54. У членах зріс наш відділ також, а то прибуло 32 нових і тепер маємо 251 старших, 113 дітей, разом 364. Підписаний секретар застав перед 5 літами 168 членів, отже за той час прибуло 196 свіжих. Загальне братське майно з кінцем 1945 р. виносить $5,746.29.

Наш відділ дав $100 на допомогову акцію, а також вибрав уже двох делеґатів на Третій Конґрес до Вашинґтону. Нововибраний уряд має такий склад: Іван Бабан, предс., Йосиф Венґжин, заст.; Мих. Мушинський, кас.; Степан Мош, заст.; Іван Павловський секр.; Іван Гармич заст.; у контрольній комісії є: Сухий, Ворожбит, Войтович; до контролі хорих вибрані: П. Філь, Катерина Музика; тростісі: Ів. Дубас і гр. Сухий. Ухвалено, що кожний член має приходити на мітинґи і платити вкладку, бо секретар відмовляється ходити за вкладками по хатах. Наступний мітінґ буде 13. січня в У. Народнім Домі під ч. 525 Вест Райен евеню в 2 год. попол. Прохається всіх членів прибути, бо треба полагодити важні справи.

Іван Павловський, секр.

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

На цілі Конгресового Комітету жертвували: Відділ 161 У. Н. Союзу в Ембридж, Па., $10 як річну вкладку; на весільній гостині Й. Черніґи в Кемпбел, О., $12, яку то квоту зложили: Й. Черніґа й п-ні М. Стахура по $2, а по $1: І. Черніґа, Й. Черніґа, мол., В. Стахура, Н. Мата, М. Косек та пані Б. Черніґа, Д. Кеньо й А. Цибак.

ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ ПОМАГАЄ ВЕТЕРАНАМ.

Американський Червоний Хрест, маючи за собою 28-літній досвід у допомозі ветеранам, поширює тепер цю ділянку своєї праці. Разом з тим продовжує помагати хорим та раненим воякам, як рівнож турбується за тих, які все ще є в збройних окупаційних частинах.

Праця Червоного Хреста з ветеранами починається ще до їх звільнення з військової служби. Червоний Хрест за морем подає їм потрібні інформації про їх права, привилеї, вигоди. В сепараційних центрах та шпиталях, як тут, так і за морем, представники Червоного Хреста дають ветеранам різні поради. Тут, в дома, відділ Червоного Хреста все говорий прийти на поміч як ветеранови так і його рітним.

В додаток до того, Червоний Хрест утримує специяльних, вишколених представників при відділах управління ветеранів та районових офісах в цій країні, щоби помагати ветеранам в їхніх клопотах за різними державними уплатами. Є також спеціяльні дорадчі в справах асекураційних та відшкодовання. Червоний Хрест має також дорадників при департаментах, воєнному та морському, які є присутними в комісіях, що переглядають окремі випадки звільнення з воєнної служби. Ті комісії встановлено безпосередньо секретарями тих двох департаментів згідно з законом про права членів збройних частин. Кожний ветеран, незадоволений умовами його звільнення, може апелювати до тих комісій. Дорадник Червоного Хреста може помогти ветеранові виповнити і подати прохання та захищати його справу в комісії. А. Ч. Хрест є одною з кількох організацій, яким надано право виступати адвокатам ветарена, заступаючи його, збираючи потрібні докази, матеріяли для представлення жадання на відшкодовання ветерана-інваліда до управління ветеранів. Районовий директор Червоного Хреста та представник Червоного Хреста в місті, де живе ветеран, помагають йому в тому. Представник місцевого відділу Червоного Хреста помагає дістати необхідні офіційні документи. Районовий директор переглядає записі управління ветеранів, закони, що стосуються до даного випадку та представляє справу до відповідної комісії. У випадку незадовольняючого рішення, апелює далі.

Червоний Хрест обслугує ветеранів всіх війн. Подібну поміч уділює також рідні ветеранів, чи на випадод смерти ветерана, його спадкоємцям.

Така служба теперішнім та бувшим членам наших збройних частин, уявляє собою тільки одну ділянку з широкої праці-допомоги, яку дає Американсьткий Червоний Хрест — за мирного часу, як і за війни — чоловікам, жінкам та дітям, різного віку, в різних частинах світу.

ПОШУКУЄМО 299 ЖЕРТВОДАВЦІВ по $100

НАДЗВИЧАЙНА КАМПАНІЯ „СВОБОДИ" НА ДОПОМОГУ УКРАЇНСЬКИМ ЖЕРТВАМ ВІЙНИ

„Свобода", орган Українського Народного Союзу, свідома того, що її читачі та члени і відділи У. Н. Союзу були завжди прикладом жертвенности в кожній гуманітарній акції американських українців, закликає їх тепер до активної та жертвенної участи в проголошеній отсим надзвичайній кампанії, якої ціллю є знайти 500 жертводавців (осіб, товариств, чи відділів), з яких кожний зложив би одноразово не менше як $100 на допомогу найнещасливішим з нещасливих — українським жертвам війни.

Дальші жертви в цій надзвичайній кампанії „Свободи" на допомогу українським жертвам війни зложили:

201) Тов. Любов, від. 45 УНС., Філядельфія, Па.	$ 100.00
Попередно проголошено	$20,070.00
Разом	$20,170.00

ХТО НАСТУПНИЙ?

Дальші жертви — по сто долярів чи більше — просимо слати чеками чи поштовими переказами, виписаними на „Свободу", на таку адресу:

SVOBODA

P. O. BOX 346 JERSEY CITY 3, N. J.

КУПУЙТЕ БОНДИ ПЕРЕМОГИ

СТАВАЙТЕ В РЯДИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСИЛЬНІШОЮ УКРАЇНСЬКО - АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРҐАНІЗАЦІЄЮ.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. Я ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Листопадове Свято. — Народне Віче.

Заходом злучених організацій при православній парохії м. Вунсакет влаштовано в неділю, 18. листопада Листопадове Свято і Народне Віче. Голова злучених організацій, п. Іван Кокольський, в короткій промові пояснив ціль свята і віча, візвав віддати честь поляглим героям 1918 р., і тим, що полягли в цій другій світовій війні. Свято розпочалось виступом мішаного хору „Боян", який відспівав американський гимн, а далі відспівав під орудою о. п. Білоня такі пісні: „Живи Україно", комп. Гайворонського, „Ой шумить", Лисенка, Віє вітер, Лисенка, Дударик, Леонтовича. Стах Приборівський відспівав сольо „Далека ти", і Клявдія Білон проспівала сольо „Цвітка дрібная", Матюка.

Головним бесідником на святі був д-р В. Ґалан, голова З. У. А. Д. К. Бесідник в довшій промові порушив події листопадового зриву 1918 року, і говорив про події теперішньої війни, про муки і терпіння, які переживає наш український нарід в таборах, далі розповів про роботу, яку веде З. У. А. Д. К., про ті страшні перешкоди, які роблять таки свої люди, ів кінці звернувся до всіх присутних і просив, щоб дали потрібну поімч для нещасних збігців.

Другим бесідником був о. Й. Желехівський з Провіденс, Р. Ай., який говорив про українських скитальців, що переживають велике горе, і що їм треба допомочи.

Останнім бесідником був місцевий парох, о. П. Білон, що як контрольор З. У. А. Д. К. пояснив, що робота в З. У. А. Д. К. ведеться добре, та що голові, д-рови Ґаланови, належиться признання за ту величезну працю, яку він найбільше поклав, потім звернувся до присутних і просив зложити жертви на поміч українським збігцям.

Громадяни, які відомі зі своєї жертвенности на гуманітарні цілі, віднеслись і на цей раз дуже гарно і щиро.

По $100 зложили: Катерина Бойко з Провіденс, Й. Ходоровський, Сестрицтво Пр. Діви Марії і відділ Союзу Українок; по $25: П. Гук і Н. Н. з іншого стейту; по $10: о. П. Білон, О. Модь, М. Чагарин, Й. Чагарин, О. Колісник, Й. Кава, В. Липецький, О. Чубай, М. Бровчук, П. Заяць, Т. Лаба, М. Бардачевський, Н. Вецал, А. Чагарин, В. Кушнір, Т. Паньків, П. Коцюба, Р. Борис, А. Альбрехт, О. Косюк, І. Пуріч; по $5: Д. Бойко, І. Кокольський, А. Ґурняк, Н. Гладик, І. Затонський, Ю. Самборський, О. Чагарин; по $3: М. Шевчук; по $2.50: М. Яцишин; по $2: І. Задорожний, А. Ланова, А. Боднар, М. Дзюбенка, А. Джаман, А. Борис, І. Коцюба, М. Кінаш, Е. Зарівна, І. Маленчук, І. Околіта, К. Сулима, П. Липська, О. Червінський, Я. Маленчук, К. Корніцький; по $1: Р. Косюк, Й. Градюк, О. Градюк, І. Лисий, Г. Шевчук, М. Ґніт, Н. Кузів, Ф. Гнецько, Т. Лукеник, М. Карась, К. Корніцький, М. Шпак, П. Стойко, А. Сирота, М. Проборівський, В. Познанська, Ю. Ясінчук, В. Козак, І. Топоровський, М. Пасічняк, А. Самборська, М. Заяць, А. Ясінчук, С. Ґурняк, М. Копернюк, К. Копернюк, А. Юзва, Л. Ясінчук, К. Альбрехт, С. Шевчук, А. Каськів, А. Сарахман, М. Ківайчук.

Того дня зібрано в церкві підчас панахиди і на галі $874.40. Раніш було зібрано $1,350.00. Всього зложили жертви за весь час $2,224.40.

Гроші відправлені до „Свободи" в сумі $400.000 і до З. У. А. Д. К. у Філядельфії за відтягненням розходів $376.70.

Злучені місцеві організації при парафії відправили 1,000 фунтів подержаної одежи до нюйорської складниці Українського Реліфу.

Ще додам, що вислано до президента Трумана резолюцію в справі ратування українських збігців.

Іван Кокольський.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ҐУДСОН, Н. Й. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 476, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 13 січня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній, Савт Секонд Партішон ул. Обовязком кожного члена є бути річних зборах. б буде звіт уряду і. кнтр. кмісії, вибір уряду на 1946 рік і ухвали на будуче. По зборах буде забава. — Уряд.

ТОМАСТОН, КОНН. — Тов. Українська Січ, від. 421, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8 ввечір, в Українській Гали на Проспект ул. Просимо всіх членів явитис яна збори, бо є важні справи до полагодження. — А. Береза, предс.; М. Шипінка, кас.; І. Кіндрат, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. — Тов. Галицька Січ, від. 207, повідомляє, іо **річні збори** відбудуться 13. січня. Просимо всіх членів прийти і заплатити свої залеглости. Буде вибір уряду на рік 1946. Збори будуть зараз по Сл. Божій в церковній галі. — М. Рева, секр.

НОРТҐЕПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано той самий уряд: Василь Шишка, предс.; Гриць Загоруйко, заст.; Антін Бодник, кас.; Олекса Задубеа, заст.; Лука Демчук, секр.; Іван Вітушинський, заст.; Іван Демчик і Андрій Чепеляк, контрольори; Теодор Шишка ѝСамійло Вітушинський, дозирателі хорих. Місячні збори відбудуться в неділю, 13 січня, в правосл. гали, в годині 1:30 пополудні. Взиваємо всіх членів прийти на збори і заплатити місячні належитости. Дальші наступні збори будуть відбуватися в другі неділю в місяци. — Уряд.

КАРТЕРЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 209, повідомляє всіх своїх членів і членицьь, що **річні збори** разом з місячними відбудуться в неділю, 13 січня, в годині 2 пополудні, в церковній гали Просимо всіх членів і членицьь явитися на означений час, аби почути звіт урядників з цілого 1945 року. Буде вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: М. Вадяк, педс.; С. Ярощак, кас.; Й. Ґінда, секр.

ШИКАҐО, ІЛЛ. — Бр. св. Стефана, від. 221, повідомляє всіх своїх членів і членицьь, що **річні збори** відбудуться в неділю, 13 січня, в 12 год. вполудне, в Домі Відділів У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Еве. Порядок дня: звіти уряду, контр. комісії, вибір уряду на 1946 рік, нові справи. Пвиявність усіх членів і членицьь є конечно пожадана. — В. Васильовський, предс.; Д. Максимюк, кас.; Т. Шпікула, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Річні збори 204 відділу відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8:15 ввечір, в гали укр. прав. громади, 334 Іст 14 вул., згідно з постановами статуту У. Н. Союзу. Просимо всіх членів прийти на ті збори. — Уряд 204 відділу.

ГОЛІОК, МАСС. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 52, відбудуться в неділю, 13 січня, в годині 2 пополудні, в литовськім Клюбі, 330 Парк ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів прийти на час, вислухати звіту уряду і контр. комісії за 1945 рік. Буде вибір уряду на 1946 рік та інші важні справи до полагодження. — За уряд І. Проципин, предс.; І. Рабець, кас.; Д. Хрупалик, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Повідомляємо всіх членів і членицьь відділу 352, що **річні збори** відбудуться в неділю, 13 січня, в 2 годині пополудні, в своїй галі Секонд і Турлю ул. Взиваємо всіх членів прийти на збори бодай раз на рік, бо маємо важні справи. Буде вибір уряду на 1946 рік. Довгуючі члени мають заплатити свої залеглости, інакше будуть суспендовані. — В. Ділявський, предс.; С. Мелько, кас.; М. Гавриляк, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. — Місячні збои Тов. Згода, від. 294, відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8 ввечір, в гали де звичайно. Просимо членів прийти на означений час. — За уряд: І. Король, предс.; Д. Гуменюк, кас.; Я. Салій, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Українське Запомогове Бр. св. Володимира, від. 130, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8 ввечір, в церковній гали при 7 вул. Просимо членів прийти на час, бо маємо важні справи до полагодження. — І. Серединський, секр.

ВЕСТ ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Відділ 62 подає до відома всім членам, що **річні збори** відбудуться в неділю, 13 січня, в домі секретаря Баґінського, 6454 Ґленмор Еве, в годині 2 пополудні. Обовязком кожного члена є явитися, бо маємо важні справи і буде вибір уряду на 1946 рік. — Уряд.

ЕЛІЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Бр. св. Арх. Михаїла, від. 142 вибрало на річних зборах такий уряд на 1946 рік: Я. Лещак, предс.; А. Поливка, заст.; П. Остапчук, фін. секр.; П. Пілат, кас.; М. Маркович, заст.; М. Костів, рек. секр.; І. Пілат, С. Пограничний, М. Гульник, контр. комісія; Ф. Яворський, Ю. Родзіняк, надз. хорих; Е. Мамчак, Ю. Родзіняк,тро стісі; Ю. Полиняк, хорунжий, Г. Закорчени, капітан; дверника має настановляти предсідник кожного місяця. Збори мають відбуватися в другу суботу по першім кожного місяця, в гали У. Н. Дому. — За уряд річного засідання: Р. Слообдян, предс.; М. Костів, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Володимира, від. 286, просить всіх членів прийти на збори в неділю, 13 січня, в год. 7 ввечір, до У. Н. Дому, 181-183 Фліт ул. Просимо прийти вирівнати свої довги і вибрати уряд на 1946 ріа. — За уряд: Л. Балутянськай, предс.; Т. Заканич, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 7 ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів бути на цих зборах, бо маємо кілька важних справ до полагодження. Уряд на 1946 рік є такий: Іван Сорока (ст.), предс.; Олекса Данилкович, заст.; Теодор Плавяник, кас.; Андрій Хромяк, секр.; Іван Іваніщин, заст.; Олекса Будай, Василь Мушинка, Ілько Сорока, контр. комісія. — За уряд: І. Сорока (ст.), предс.; Г. Плавяник, кас.; А. Хромяк, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА — Річні збори Тов. Єдність" від. 163, відбудуться в неділю, 13 січня, в 12:30 пополудні, в домі Горожан, 847 Н. Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо буде звіт уряду і контролі та вибір уряду на 1946 рік і інші справи до полагодження. По зборах буде несподіванка. — Н. Курко, предс.; І. Потучко, рек. писар; М. Паранич, фін. писар.

КЛИФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 січня, в годині 2 пополудні На порядку нарад є важні справи до полагодження, тому просимо членів прийти на збори. — І. Живіцький, предс.; Г. Яськів, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. — Річні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 349, відбудуться 13 січня в годині 2 в Набожинського. Повинністю членів є прийти на збори і вислухати звіту уряду за 1945 рік та вибрати уряд на 1946 ік. — І. Шеґера, предс.; Д. Федина, кас.; Н. Лісний, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в субту, 12 січня, точно в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 2171 Вакелінґ ул. На порядку дня звіт урядників і контр. комісії. Просимо тих членів, що ніколи не приходять на збори, щоб показались хоч раз на рік. На цих зборах будуть полагоджені важні справи. Член, що не буде на зборах, заплатить кару згідно з ухвалою. — За уряд: В. Пітель, предс.; Г. Михалюк, кас.; П. Омелян, секр.

ВЕСТБУРИ, Н. Й. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 267, повідомляє своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8 ввечір. Буде звіт уряду і контрольорів, як також вибір уряду на 1946 рік. Приявність кожного члена є конечна. Не явившийся член підлягає карі згідно зо статутом. — За уряд: Т. Аґрест, предс.; К. Дідух, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. — Тов. ім. Михайла Грушевського, від. 219, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 7:30 ввечір, в укр. прав. галі, 675 Савт 19 ул. Просимо всіх членів прийти на збори і заплатити свої вкладки. — Н. Боднар, предс.; М. Соколовський, кас.; А. Мудровський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Перші сьогорічні місячні збори Тов. Дністер, від. 361, відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 8 ввечір, в церковній гали при 7 вулиці. Ново-вибраний уряд на 1946 рік взиває всіх членів прийти на ці збори, щоби поділитися з вами дискусією, як започаткувати кращий плян праці в Тов. на цей рік. — За уряд: М. Малетич, предс., 433 E. 9 St. N. Y. C.; П. Кучма, фін. секр., 95 E. 7 St., N. Y. C.; І. Галичин, кас., 329 E. 5 St., N. Y. C.; В. Павлів, рек. секр., 433 Hopkins Ave., Brooklyn, N. Y.

ОЗОН ПАРК, Н. Й. — Тов. Вільна Україна, від. 200, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 12 січня, в годині 7 ввечір. Просимо всіх членів прийти на ці збори і вислухати звіт котролі і урядників за цілий рік. Просимо ще раз всіх членів бути приявними на зборах і взяти білети на баль. Буде вибір уряду на 1946 рік. — За уряд: П. Господарець, предс.; О. Коцопій, кас.; В. Ворґуля, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. — Тов. Мир, від: 324, повідомляє всіх своїх членів, що **річні збори** відбудуться в суботу, 12 січня, в год. 8 ввечір, в гали Укр. Громади при 23 і Бравн ул. Обовязком кожного члена і члениці є прийти на ці збори і вислухати звіту уряду і контролі за минулий рік та вибрати уряд на 1946 рік. — За уяд: О. Горохівський, предс.; П. Максимович, кас.; Г. Бучко, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Річні збори Тов. Запорозька Січ, від. 206, відбудуться в неділю, 13 січня, в парохіяльній салі, 74 Герис Еве., в годині 1 пополудні точно. Ці збори відбудуться тиждень скорше тому, що саля буде занята 20 січня. Просимо всіх членів прийти на ці важні збори тому, що будуть важні справи до полагодження. Буде звіт контролі і уряду за 1945 рік і заприсяга уряду на 1946 рік. Вибраний уряд є такий: І. Околіта, предс.; М. Чагарин, заст.; О. Косюк, кас.; В. Кучерявка, заст.; І. Кокольський, фін. секр.; М. Яцишин, заст.; Д. Бойко, рек. секр.; В. Копитко, заст.; І. Тепер, В. Копитко, С. Тепер, контр. комісія; М. Кінаш, І. Коцюба, М. Фірман, І. Стрик, надз. хорих; Й. Квасніцький, Я. Гричух, прапорчики; М. Чагарин, зав. бібліотеки; Й. Кава, капітан; Ю. Самборський, М. Проборівський, В. Козак, мирові судді; Й. Бойко, А. Сирота, дверники. — І. Кокольський, секр.

ҐВАЙТСТОН, Н. Й. — Тов. Просвіта, від. 129, повідомляє, що збори відбудутьcя в суботу, 12 січня, в 8 годині ввечір, під ч. 149-20 9 Еве. Просимо всіх членів явитись, бо є важні справи до полагодження. Не явившийся член заплатить кару згідно зо статутом. — М. Баран, предс.; Й. Драґан, кас.; М. Дзярський, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270, повідомляє свої хчленів, що місячні збори відбудуться у вівторок, 15 січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 181-183 Фліт ул. — П. Ляхоцький, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться у вівторок, 15 січня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі при Фліт ул. Просимо членів прийти на означений час, бо буд евзіт уряду і контр. комісії за минулий рік та вибір уряду на 1946 рік, а крім того є ткаож важні справи до полагодження. Довгуючі члени хай вирівнають свої залеглости. — М. Свадик, предс.; М. Самоїл, кас.; В. Кушнір, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Бр. св. Андрія Первозванного, від. 66, на річних зборах затвердило наступний уряд на 1946 рік: К. Верескля, пр.; Д. Павлик, заст.; Л. Федишяк, фін. секр.; А. Дубас, заст.; Я. Цомпель, кас.; І. Павлик, заст.; П. Зятик, рек. секр.; В. Глют, заст.; В. Дичко і І. Лазорчик, контроля; Н. Віткович і Н. Біщак, доглядачі хворих; І. Дубас і Д. Биндас, до хоругов. Місячні збори будуть відбуватися в першу пятницю по десятім кожноог місяця в церковній гали св. Юрія, в годині 8 ввечір. Просимо всіх членів приходити точно на збори. — П. Зятик, рек. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 13 січня, точно в годині 2 пополудні, в Громадськім Домі. Просимо всіх членів прийти, бо контр. комісія дасть звіт з цілого минулого року. Довгуючі члени мають заплатити свій довг. Уряд на 1946 рік є такий 'Павло Закорчемний, предс.; Павло Яцик, заст.; Франко Трось, кас.; Василь Трач, заст.; Василь Новак, секр.; Іван Давид, заст.; Микола Муляр і Іван Давид, контр. книжок; Кирило Корноух і Стефан Ткач, контр. хорих; Дмитро Погорілець і Михайло Єлишак, тростісі. — В. Новак, секр.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 138, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що **річні збори** відбудуться в неділю, 13 січня, в годині 2 пополудні, в гали церковній при Ґров ул. На порядку денім буде звіт урядників за минулий рік і настановлення уряду на біжучий рік. Тому взиваємо всіх членів явитись на час, бо будуть також рішатись важні справи. Не явившийся член підлягає карі згідно з ухвалою. — За уряд: П. Соляр, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Кунікевич, секр.

ПОШУКУВАННЯ

ОПОКА ЙОСИФ з Перемишля пошукує свого брата **Опоку Симеона,** ур. в Заболотівцях, через 35 літ перебуває в Ню Йорку. Писати: **Опока Йосиф, Karlsfeld bei Muenchen UNRRA 125, Bar III/23 (Wohulager).**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ПОШУКУЮ РОБОТИ

Звертаюся до українських людей доброї волі, щоб помогли мені знайти роботу. Може бути в Ню Йорку, Джерзі Сіті, або де дальше. Я сам недавно прибувший молодий українець з Галичини. Зголошення прошу слати до: 7-8

SVOBODA,
P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

ШУКАЮТЬ ОСІБ

З НІМЕЧЧИНИ ПОШУКУЮТЬ ЦИХ ОСІБ:

КУЛИНЯК МАРИНУ, жінку **Василя,** з села Якубова Воля, пов. Дрогобич, шукає **д-р Петро Кулиняк.** Мають жити в Ню Йорку.

Проф. МИКОЛА СИДОР, з Чорторії біля Ходорова, пошукує свого стрийка і стрийну **Йосифа Сидор,** Замешкують в Бронксі.

СЕМЕНА ОПОКУ пошукує стрий і стрийна **Ольга.**

Лікар Турчан Степан пошукує **ОПОКИ СЕМЕНА.**

В справі всіх повищих осіб голоситися на адресу:

MIKE ROKIECKI,
209 E. 4th St., New York 9, N. Y.

Пошукую вуйка **ОСИПА СТАДНИКА,** зі села Білоскірки, пов. Тернопіль. 1932 р. мешкав під адресою: 21 Cider St., Meriden, Conn. Хтоб знав про нього, або самий, хай зголоситься на адресу: 7-9

ROZALIA MUDRA
100 Denison Ave., Toronto 2. B. Ont., Canada.

Пошукую своєї тети **Доськи Ґелета** з роду **Школяр,** з села Черче, повіт Рогатин. Колись мешкала в Перт Амбой, Н. Дж., а пізніше забралась до Ню Бронзвік, Н. Дж. Хтоби про не зінав, або вона сама, зголоситися до сестерної доньки на таку адресу: **Пелагія Явна Белей, 258 Gordon St., Stapleton, S. I., N. Y.**

ТАРЗАН, ч. 1311. Загублений ніж.

Хоч Тарзан не пробував утікати, леопард наступав на нього.

Певний себе, пан джунглів посягнув по свій ніж, але його не найшов.

Тимчасом Джена ввійшла до кімнати свого пацієнта. Вона замітила, що щось є не добре.

Нагло завважала ніж устромлений в груди Конрада.

І це був ніж Тарзана!